

Mikkel Tode Raahauges prædiken 21. søndag efter trinitatis

Taler

Mikkel Tode Raahauge
Sognepræst

Dato

25. oktober 2026

Sted

Skovshoved Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 13, vers 1-9

Salmer

754 Se, nu stiger solen af havets skød
482 O Herre god og frelser from
308 Helligånd, vor sorg du slukke
547 Man siger, livet har bange kår
508 Bryd frem, mit hjertes trang at lindre
755 Gud ske lov for nattero

1 Jeg tror, det må høre til ét af de mest grundlæggende spørgsmål overhovedet, og også Den Hellige Skrift vidner om, at det er ét, der har optaget os lidenskabeligt siden Adam og Eva. Helt bogstaveligt talt, og jeg tænker naturligvis på spørgsmålet om, hvis skyld, det hele mon er.

5

Der er intet spørgsmål i verden som dét, der kan bringe både sind og pis i kog, og siden Adam i sin tid gik forrest med sit glimrende eksempel på, hvad det i grunden vil sige at være en rigtig mand: – at græde som et barn og skyde skylden på sin kone så snart, noget går galt – der er det mere eller mindre fortsat efter det samme mønster. Som I måske husker, skød Eva skylden videre på slangen, og siden da er skylden ellers gået på tur fra menneske til menneske som en form for hadegave, som ingen rigtig har ønsket sig. Det gælder selvfølgelig både på det helt personlige plan i vores liv med hinanden. Og hvis man nogensinde var i tvivl om, hvorvidt det også gælder på det fælles plan, så har man netop i de her dage mulighed for at se det udfolde sig, hvis man vender blikket en anelse mod sydvest.

Og jeg vil for god ordens skyld med det samme gøre det fuldstændig klart, at jeg på ingen tænkelig måde er nogen politisk ekspert og heller ikke har den fjerneste forstand på fransk indenrigspolitik. Og selv, hvis jeg havde, så var prædikestolen virkelig heller ikke stedet at udbrede den fra! Men jeg er næppe den eneste hér, der med en vis rædsel har fulgt med i den seneste tids begivenheder og set de

bekymrende billeder og videoer fra de forskellige franske storbyer: fra pladserne og boulevarderne i Paris, der på et splitsekund blev forvandlet til noget, der
25 meget let kunne have udviklet sig til et regulært blodbad, og fra rådhusårnet i Limoges, der styrtede sammen for øjnene af os – Gud ske tak og lov uden at tage nogen med sig i faldet.

Man aner, at dét hér kan blive skæbnesvangert, og mens det er vanskeligt ikke at
30 sympatisere med de unge franskmænds kamp om bedre forhold på deres uddannelsesinstitutioner, som de gik på gaden for til at begynde med, så bliver det midt i det hele – og i fuld overensstemmelse med den menneskelige natur – diskuteret, hvis skyld, det hele mon er. Så voldsomt, ovenikøbet, at man meget let kan få fornemmelsen af, at det helt overdøver sagen: nogle skyder skylden på
35 den franske præsident og hans regering. Andre skyder skylden på udlændingene og mest af alle på muslimerne. Nogle skyder skylden på den yderste højrefløj og andre igen på den yderste venstrefløj, og et sted i mængden står der også en aktivistisk svensker og giver skylden på den vestlige verdens magthavere.

40 Der er vist ingen grund til at stå héroppe og nævne navne, og Danske Lovs kapitel fire foreskriver desuden, at præster ”skulle holde sig fra allehaande Skienden og Forhaanelse, saa at de ingen røre ved Navn: Aleeniste skulle de straffe Synden i Almindelighed,” som der så højtideligt står. Og det med rette, for det er jo altid så let at stå på behagelig afstand og ironisere over de andre.
45 Men sagen er bare dén, at jeg inderst inde godt véd, at jeg jo heller ikke selv kan sige mig fri fra at tænke efter det præcis samme mønster. Det hører til min menneskelige natur – det er synden i almindelighed – også jeg vil jo meget gerne vide, hvem der kan holdes til ansvar for hvad, så snart noget går galt, og måske er der også nogle af jer, der har det lige sådan? Nogen må have skylden, så at man
50 kan få genoprettet sin ordensfølelse – få sat tingene på formel, så at man kan komme videre med sit liv, mens man har det.

Sommetider kan man endda blive så desperat efter at få regnestykket til at gå op, at man bliver helt villig til selv at tage den; skylden. Hvis man nu f.eks. er blevet
55 syg, så må det skyldes, at man ikke har passet tilstrækkeligt på sig selv. Eller hvis man er kommet til skade, så må det skyldes, at man ikke har set sig tilstrækkeligt for. Eller hvis man er kommet i klemme, så må det skyldes, at man ikke har tænkt sig tilstrækkeligt om, osv. osv. I kan sikkert selv komme på mange flere eksempler, og selvom de fleste af os jo udmærket godt véd, at det ikke
60 nødvendigvis afhjælper nøden i sig selv at skyde skylden for den på nogen, så gør

det den måske alligevel en lille smule lettere at have med at gøre, fordi man så ligesom føler, at man på den måde kan få lagt skæbnen under sin kontrol.

- 65 Og sådan har de det tilsyneladende også, som opsøger Vorherre i evangeliet, som det kommer til os i dagens skikkelse, for at tale med ham om et regulært blodbad og et sammenstyrtet tårn og diskutere, hvis skyld det hele mon er. Og mon ikke de regner med (eller måske endda håber på) at han, som kalder sig for Guds Søn, vil fortælle dem noget i retning af, at jo: man får virkelig løn som forskyldt –
70 eller måske ovenikøbet som fortjent.

- For dét ville jo straks løse en hel masse problemer. For det første, så ville det forklare, hvorfor dårlige ting sker for gode mennesker: det gør de ikke. For det andet, så ville det betyde, at der var kontant afregning ved kasse 1 for de
75 slemmeste syndere allerede på denne side af evigheden til skræk og advarsel for alle os andre, der ikke er helt lige så onde som de. Og for det tredje – og dét er det bedste – så ville det give os en Gud, som vi kunne sætte på formel, så vi kunne sige: ja, der er et overordnet regnskab, der skal gå op, og for hver en handling eller mangel på samme, der er der også en tilsvarende guddommelig
80 reaktion.

- Men dén køber Vorherre ikke. Han understreger, at der ikke nødvendigvis er nogen sammenhæng mellem synd og straf, som man kan betragte på behagelig afstand af det hele, og antyder samtidig, at sådan en tankegang faktisk risikerer
85 blot at føre endnu mere død med sig, fordi spørgsmålet om, hvis skyld, det hele mon er, meget let kan komme til helt at overdøve sagen: nemlig at kæmpe for alt dét, der skal kæmpes for og leve sit liv, mens man har det.

- Og så er der vist heller ingen grund til at stå hér og forsøge at udlede hverken
90 andet eller mere af det end dét. Jeg tror ikke, Vorherre hér henvender sig til vores fornuft som for at bilde os ind, at vi, hvis blot vi anstrenger os nok, rent faktisk kan lykkes med at få sat Gud på formel og dermed få regnestykket til at gå op. Jeg tror, han henvender sig til et sted ”sydvest” for hjernen. For selvom han ikke anerkender den tankegang, at man bare får løn som forskyldt eller fortjent, så
95 anerkender han i høj grad rædslen for alt det bekymrende, der foregår omkring os.

Men han vil samtidig vende den om; vende den mod Gud, som ville han sige, hvad han har sagt til os så ofte før: ”Frygt ikke!” Frygt ikke for Pilatus og for alt

det andet, der pludselig kan styrte ned over dig. Forfærdelige ting sker, og det er ikke altid nogens skyld. Og nok så vigtigt: det er heller ikke nødvendigvis farligt at blive konfronteret med sin egen skrøbelighed. Det sted, som den åbner i hjertet, kan være nok så overvældende, men det er et helligt sted, fordi Gud er at finde derinde.

Og alt afhængigt af, hvad man så forventer sig eller måske endda forlanger af Gud, så er det selvfølgelig ikke sikkert, at dét for alvor lyder som noget glædeligt budskab. Men for den, der har måttet indse, at regnestykket ikke altid går op; at man ikke kan få skæbnen under sin kontrol og at Gud ikke kan sættes på formel, der det evangelium nok.

For i ordet om ham, som tog al vores skyld på sig; som fik løn som uforskyldt og ufortjent; som blandede sit eget blod med vores og styrtede sammen for øjnene af os, i dét ord kan vi jo, selv tværs gennem vores rædsel og bekymring høre, at ligesom Gud førte sin Søn ud til livet gennem både lidelse og død, sådan vil Gud i sin kærlighed også drage omsorg for os for sin Søns skyld. Så at vi kan lade det grundlæggende spørgsmål om skylden ligge i hans grav og i stedet rejse os med ham: kæmpe for alt dét, der skal kæmpes for; leve livet, mens vi har det. Og engang, når også vi en dag styrter sammen, trygt kan lade os falde – fremad; lige ind i Guds hule hånd.

Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

21. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mikkel-tode-raahauges-praediken-21-sondag-efter-trinitatis>